

AGRÁRMINISZTERIUM
BIODIVERZITÁS- ÉS GÉNMEGŐRZÉSI FŐOSZTÁLY

Tárgy: Kérdőív a genetikai erőforrások magyarországi felhasználói számára

Tisztelt Hölgylem, tisztelt Uram!

Az ENSZ Biológiai sokféleség egyezményéhez kapcsolódóan 2010-ben született meg a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről, valamint a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv. A Jegyzőkönyvhöz Magyarország is csatlakozott, ezért előírásai hazánkra is vonatkoznak. A hazai szabályozásról bővebb részleteket az 1. mellékletben, valamint honlapunkra kattintva olvashat: [A genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről, valamint a használatukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv végrehajtása Magyarországon.](#)

A Nagojai Jegyzőkönyv szabályozásából eredő kötelezettségek hazai szervezetekre és intézményekre is vonatkozhatnak, ezért a Jegyzőkönyv végrehajtásában potenciálisan érintett hazai felhasználók azonosítása érdekében összeállítottunk egy kérdőívet, mely mellékelten található. A kérdőívet azok a szervezetek és intézmények kapják meg, amelyek tevékenységük tárgya szerint az 511/2014/EU rendelet értelmében genetikai anyagot felhasználó félnek minősülhetnek.

A Jegyzőkönyv nemzeti kapcsolattartójaként arra kérem Önt, hogy érintettség azonosítása esetén szíveskedjen kitölteni a mellékelt kérdőívet (2. melléklet). Ha kutatási tevékenysége részeként nem foglalkozik genetikai anyaggal, vagy csak magyarországi eredetű genetikai anyagokkal dolgozik, kérjük, értesítsen bennünket erről e-mailben a *biodiv<kukac>am.gov.hu* email címen. Ebben az esetben nem kell kitölteni a kérdőívet.

Azon intézményeknél, ahol több szervezeti egység (intézetek, osztályok stb.) is folytat a Nagojai Jegyzőkönyv hatálya alá tartozó kutatásokat, célszerű a kérdőívet szervezeti egységenként külön-külön kitölteni.

A kérdőív a csatolt fájlban kitölthető. A kitöltött kérdőíveket kérjük szíveskedjen részünkre **2024. április 1-jéig** visszaküldeni a *biodiv<kukac>am.gov.hu* email címre. További mellékleteket is szívesen fogadunk, weboldalra mutató hivatkozás, letölthető dokumentumok vagy e-mail mellékletként.

Kérdés esetén kérem, keresse a Nagojai Jegyzőkönyv magyarországi nemzeti kapcsolattartóját (*biodiv<kukac>am.gov.hu*).

Köszönjük együttműködését!

Budapest, 2024. hónap „ ”

Üdvözlettel:

Kőrösi Levente
főosztályvezető

1. melléklet: A genetikai erőforrások felhasználásának feltételei a Nagojai Jegyzőkönyv szerint

2014. október 12-én hatályba lépett a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről és a hasznosításukból származó előnyök igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv. A Jegyzőkönyvből eredő kötelezettségeinek teljesítése érdekében az EU elfogadta az uniós felhasználókra vonatkozó intézkedésekről szóló 511/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet (a továbbiakban: uniós rendelet) és a Bizottság (EU) 2015/1866 végrehajtási rendeletét. Magyarország az uniós szabályozást követően 2016-ban, a 3/2016. (I. 20.) Korm. rendeletben fektette le a hazai szabályozás kereteit.

Az EU-rendelet kellő körültekintésre kötelezi a genetikai erőforrások használóit (4. cikk). Ez egy adminisztratív kötelezettség olyan információk beszerzésére, tárolására és más felhasználók számára történő átadására, amelyek igazolják, hogy a felhasználó által használt genetikai erőforrásokhoz a szolgáltató országok hatályos jogszabályi előírásainak megfelelően fértek hozzá, vagy, hogy az ezek felhasználásából származó hasznot megosztják.

A fent említett jogszabályok azokra a genetikai erőforrásokra (és a hozzájuk kapcsolódó hagyományos ismeretekre) vonatkoznak, amelyeket 2014. október 12. után szereztek be a Nagojai Jegyzőkönyvet ratifikált részes országból és ugyanakkor érvényes jogi hozzáférési engedéllyel rendelkeznek. A rendelet hatálya nem terjed ki a humán genetikai erőforrásokra, valamint a hozzáférést és a haszon megosztását célzó speciális nemzetközi egyezményekben (Nemzetközi Szerződés az Élelmiszer- és Mezőgazdasági Növénygenetikai Erőforrásokról és a Pandémiás Egyezmény) szabályozott erőforrásokra.

Végezetül szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a genetikai erőforrások magyarországi felhasználóit a jövőben a Pest Vármegyei Kormányhivatal ellenőrizheti. Az EU rendelet 6. cikke értelmében illetékes hatóságként a Pest Vármegyei Kormányhivatal köteles ellenőrizni, hogy a felhasználók teljesítik-e kötelezettségeiket, azaz kellő körültekintéssel járnak-e el.

Az ellenőrzések az alábbiakat tartalmazhatják:

- a) a felhasználó által a kellő gondosság érdekében tett intézkedések;
- b) dokumentáció és feljegyzések, amelyek igazolják, hogy a konkrét felhasználással kapcsolatban a kellő gondossággal jártak el;
- c) azon esetek, amikor a felhasználót az EU rendelet 7. cikke szerint nyilatkozattételre kötelezték.

2. melléklet: Kérdőív a genetikai erőforrások magyarországi felhasználói számára

1. A kérdőívet kitöltő intézmény neve:	
2. A kérdőív kitöltéséért felelős kapcsolattartó:	
Név:	
Beosztás:	
Email:	
Telefon:	
3. Milyen gyakran végez az Ön intézménye olyan tevékenységet, amely genetikai anyagok (növények, állatok, mikroorganizmusok) hasznosításának minősülhet (pl. a genetikai erőforrások genetikai vagy biokémiai összetételével kapcsolatos kutatás-fejlesztés)?	
Gyakran (legalább havonta egyszer)	
Alkalmanként (évente legalább egyszer)	
Ritkán (néhány évente egyszer)	
Soha	
4. Milyen genetikai anyaggal dolgoznak általában?	
5. Hozzávetőlegesen hány genetikai anyagmintát használnak fel egy évben?	
6. Sorolja fel az Önök által használt genetikai anyag leggyakoribb származási országait:	
7. Milyen gyakran használnak új genetikai anyagot?	
Gyakran (legalább havonta egyszer)	
Alkalmanként (évente legalább egyszer)	
Ritkán (néhány évente egyszer)	
Soha	
8. Intézménye 2014. október 12. után szerzett be genetikai anyagot?	
9. Hogyan jutnak új genetikai anyaghoz?	
A saját intézményüktől, de más telephelyről	
Vásárlás útján	

Csere útján más intézményektől	
Terepi gyűjtésből	
Gyűjteményekből	
Közvetítőn keresztül	
Más módon szerezzük be őket – kérjük, írja le:	
10. A kapott genetikai anyag átmegy a beérkezéskor bármilyen ellenőrző folyamaton? Kérjük, írja le az ellenőrző folyamat lépéseit:	
11. Milyen dokumentáció kíséri a beérkező genetikai anyagot?	
12. Ellenőrzi, hogy a beérkező genetikai anyagra vonatkoznak-e a Nagójai Jegyzőkönyvvel kapcsolatos hozzáférési és felhasználási feltételek? Kérjük, írja le az ellenőrzés részleteit:	
13. Hogyan tárolja a genetikai anyaggal kapcsolatos információkat?	
14. Szokott genetikai erőforrást beszerezni olyan országokból, amelyek részes felei a Nagójai Jegyzőkönyvnek, és rendelkeznek hozzáférési és haszonmegosztási szabályozással? Kérjük, írja le, mely országok ezek:	
15. Ha a 14-es kérdésre igennel válaszolt, akkor az alábbiak közül melyekkel volt már tapasztalata és hány esetben:	
Nemzetközileg elismert megfeleléségi tanúsítvány	
Engedély vagy hasonló dokumentum, amely igazolja az előzetes tájékoztatáson alapuló hozzájárulás megadását (PIC) és a kölcsönösen elfogadott feltételek (MAT) megtárgyalását	
Előzetes tájékoztatáson alapuló hozzájárulás (PIC)	
Kölcsönösen elfogadott feltételek (MAT)	
16. Adott-e át genetikai anyagot más intézmények számára?	
Gyakran (legalább havonta egyszer)	
Alkalmanként (évente legalább egyszer)	
Ritkán (néhány évente egyszer)	
Soha	
17. Kérjük, adja meg, hogy ezek a szervezetek magyar vagy külföldi jogi személyek-e; valamint a genetikai anyagot közvetlenül ők használják-e fel, gyűjtemények-e, stb.:	

18. Alkalmaz-e korlátozásokat a genetikai anyagok átadása kapcsán? Ha igen, kérem, részletezze:
19. Van információja arról, hogyan kezelik tovább az Ön által másnak átadott genetikai anyagot?
20. Az Ön belső szabályzata foglalkozik-e a Nagojai Jegyzőkönyv kérdésével? Ha igen, kérjük, részletezze:
21. A Nagojai Jegyzőkönyv végrehajtására vonatkozó 3/2016. (I. 20.) Korm. rendelet 2016. február 5-i hatálybalépését követően megalkotta, illetve módosította a vonatkozó belső szabályzatát?
22. Van-e az intézményen belül kijelölt személyt, aki felelős a genetikai erőforrásokhoz való hozzáféréssel és azok Nagojai Jegyzőkönyv szerinti felhasználásával kapcsolatos kérdésekért? Kérjük, írja le a személy nevét, beosztását, elérhetőségét:
23. Intézményének képviselője részt vett valaha a Nagojai Jegyzőkönyvhöz kapcsolódó rendezvényeken /képzéseken? Ha igen, kérjük, írja le, hogy mely előadásokon/képzéseken/szemináriumokon vett részt?
24. Intézménye tartott-e képzést kutatói vagy adminisztratív személyzet számára a Nagojai Jegyzőkönyv kérdéseivel, a kapcsolódó jogszabályokkal és az azokból eredő kötelezettségekkel kapcsolatban? Ha igen, kérjük, írja le a képzés legfőbb adatait:
25. Milyen egyéb intézkedéseket tett az Ön intézménye annak érdekében, hogy az EU-szabályozás értelmében kellő körültekintéssel járjon el? Kérjük, részletezze:
26. Kérjük, írja le egyéb javaslatait, észrevételeit vagy javaslatait:

A kérdőívvel kapcsolatos esetleges kérdés esetén forduljon a Nagojai Jegyzőkönyv hazai kapcsolattartójához az alábbi elérhetőségen: Agrárminisztérium, Biodiverzitás- és Génmegőrzési Főosztály (*biodiv<kukac>am.gov.hu*)